

Velkommen til den svære 2'er

Kære læser

Lige nu sidder du foran "DEN SVÆRE 2'ER".

Toeren er bare aldrig lige så god som etteren, Vel! – hverken når det gælder bøger, film... eller kys!. Men vi har ambitioner om, at **GETnyt** skal være et medie, som du ser frem til at modtage og læse, og som sætter et lille aftryk, **HVER GANG.**

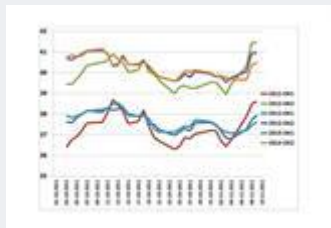
I denne udgave har vi premiere på en planlagt føljeton, som vi har valgt at kalde **EL Universitetet**. Med **EI Universitetet** ønsker vi, at gøre vores læsere en lille smule klogere på el-branchen. I **EI Universitetet** belyser vi emner, som vi vurderer, vil udvide din horisont, ligesom de har udvidet vores under produktionen – Vi går nemlig ind for vidensdeling.

Selvom emnet måske ikke har din umiddelbare interesse, håber vi, at du alligevel vil give det en chance - den største risiko du løber er, at du bliver klogere. God fornøjelse!

Emnerne i denne måneds **GETnyt** er:

- **Prisernes udvikling den seneste måned**
- **De seneste auktionsresultater**
- **EI-universitetet**

Prisernes udvikling

Så er det slut med den fine prisudvikling, der har kendetegnet den senere tid. Vi er gået ind i november og priserne har påbegyndt deres opstigning

De sidste to vintres tørre, kolde klima, har øget vinter-alarmberedskabet i elbranchen – og nu er alle parter begyndt at forberede sig på, at denne vinter bliver af samme skuffe. Vi vurderer derfor, at elpriserne vil kravle jævnt opad frem mod årsskiftet, så det er NU der skal handles!

Det er også NU, der skal handles, hvis I sigter efter en kontrakt med start 1. januar 2012. D. 28. november er sidste mulige dato for auktion over disse kontrakter, men fortvivl ikke: Kontrakter kan ALTID handles mod den først i enhver måned, så hvis I ikke når det til 1. januar, står februar og vinker i horisonten.

I sidste nyhedsbrev kom vi omkring DK1 og DK2 markederne. De endelige priser på de to markeder påvirkes også af CfD'en. De til enhver tid gældende priser fra NORDPOOL, som vi viser på [auktionshusets hjemmeside](#), er inklusive CfD'en for det pågældende kontraktsår.

CfD står for 'Contract for Difference' og dækker over det områdetillæg, der lægges oven i børsprisen fra NORDPOOL. Der er mange kunder, der bliver anbefalet, at handle deres el ekskl. CfD'en. Her i auktionshuset mener vi, at CfD-markedet er så risikobehæftet, at en fastlåsning af kWh-prisen uden disse er omsonst, idet CfD'en kan gøre den angivne kWh-pris temmelig svær at regne med. Kun hvis man låser sin kWh-pris fast inkl. CfD'en, ved man reelt, hvad man har at gøre med.

En auktion gennem Get Through Power giver dig en kWh pris på el HELT UD I STIKKONTAKTEN. Der kommer ingen efterfølgende overraskelser på den front.

De bedste priser findes i øjeblikket på fastpriskontrakter for 2013 og 2014.

[Her kan du se grafen over prisernes udvikling den seneste tid i større format](#)

Auktionsresultater

Oktober måned har budt på store udsving i budmønstret. Vi har lavet lidt statistik, til dem der holder af tal:

- Der er gennemsnitligt afgivet **40** bud pr. auktion i auktionshuset.
- Den højeste faste kWh-pris der er blevet budt i auktionshuset i oktober, er kr. **0,52** (inkl. CfD). Den laveste faste kWh-pris der er blevet budt i oktober måned er kr. **0,37** (inkl. CfD)
- Det højeste spottillæg der er blevet budt i en auktion i oktober måned er kr. **0,074** pr. kWh. Det laveste spottillæg der er blevet budt ved en auktion i oktober måned er kr. **0,005** pr. kWh
- Den største forskel, fra højeste til laveste fastpris-bud, i en enkelt auktion er kr. **0,13** (inkl. CfD)
- Den største forskel, fra højeste til laveste spottillæg, i en enkelt auktion er kr. **0,069** pr. kWh
- Der er på nuværende tidspunkt blevet handlet ca. **550.000.000** kWh gennem auktionshuset, hvilket svarer til 138.000 almindelige husstande

Den energi vi **IKKE** bruger, er den billigste!

På trods af at energibesparelser står højt på dagsordenen i mange danske virksomheder, er der oplagte muligheder, som bare ikke kommer frem på lystavlen – Måske fordi de lyder for eksotiske til at være så simple og fremkommelige, som de faktisk er. Fasekompensering er en af de metoder, der gemmer på et kæmpe uudnyttet potentiale - både for virksomheder og el-net selskaber.

Indrømmet! Fasekompensering fik ikke en klokke til at ringe hos mig i første omgang og det tog to besøg hos Dansk Industri Kompensering ApS i Spørring udenfor Aarhus, før det begyndte at gå op for mig, hvad det egentlig er, det handler om: Saftevand!

Men før vi når til saftevandet, skal der lidt forklaring til: Her i auktionshuset har vi altid argumenteret for, at el er el – og at det er det samme, der kommer ud af kontakten, uanset hvad du betaler for det... Det holder vi fast i! Men den nye erkendelse er, at el faktisk består af to ting: kW [kilowatt] og kVAr [kilovar] – også refereret til som den aktive hhv. den reaktive effekt der skal til, for at nettet er i balance.

Saftevandspædagogik

KW udgør den aktive effekt og er den del af strømmen, vi bliver faktureret for. KVAr udgør den reaktive effekt, eller blind-effekten, og følger så at sige gratis med, og HER er det så, at saftevandet kommer ind (for dem der stadig måtte undre sig): KW er nemlig at sammenligne med den koncentrerede saft og kVAr er at sammenligne med det vand, vi tilsætter den koncentrerede saft for at gøre den drikkelig.

En mere pædagogisk forklaring kan ses på [denne video](#), hvor Bruno P. Nielsen fra Dansk Industri Kompensering ApS forklarer om funktionaliteten bag fasekompensering.

Dyr, kostbar eller fasekompensering

Nu er det sådan, at der er to ting der influerer på, hvor stor en mængde strøm der kan komme ind i den enkelte virksomhed: Den ene faktor, er den ampere-mængde, som virksomheden betaler for passagen af = Leveringsomfanget. Det kan justeres op mod merbetaling til elværket. Den anden faktor er selve størrelsen på indføringskablet = Indføringskapaciteten. I fald dét viser sig for lille, så skal det rent fysisk udskiftes, med produktionsstop og materiel-udgifter til følge. Den ene løsning er dyr, den anden er kostbar... Den tredje løsning, er: Fasekompensering!

Fasekompensering kan altså komme ind som en løsning på et reelt øget energibehov. Men det kan også komme på tale, i det tilfælde virksomheden ønsker at reducere deres Watt-tab, enten fordi de har forstået energibesparelspotentialet, eller (og det er dét der oftest er tilfældet) som et resultat af et krav fra elværket om at $\cos \phi$ (udtales cosinus phi [ϕ]) ikke må være mindre end 0,9.

BLIV HÆNGENDE – Det er slet ikke så kedeligt, som det lyder – og det ender lykkeligt!

Cos ϕ for dummies

Jeg skal undlade en mere teknisk forklaring på cos ϕ , blot overfladisk forklare, at det er betegnelsen for vinklen mellem fasestrøm og fasespænding.

Det interessante er, at en lav cos ϕ (altså lavere end 0,9) betyder, at den effekt, belastningen optager, leveres med en unødvendig "stor" strøm, som giver anledning til tilsvarende stort tab i både virksomhedens installation og i el-nettet. Og her kommer fasekompensering så ind igen. For ved fasekompensering anbringer man et kondensatoranlæg ude i virksomheden, der leverer kVAr effekten, der så at sige "retter vinklen mellem fasestrøm og fasespænding op".

I saftevandspædagogikken betyder det, at du kun skal hente den koncentrerede saft (KW) oppe i Super Best (el nettet). Vandet (kVAr) tilsætter du selv fra vandhanen (kompenseringsanlægget), hvilket bringer cos ϕ op på de krævede 0,9. Det betyder, at der bliver bedre plads på hylderne i Super Best (forsyningsnettet) og i din indkøbspose (indføringslinje) og dermed sænkes både pladsbehovet og slæberiet (watt-tabet) over hele linjen... VOILA!

Hvis du bedre kan lide øl og er god til engelsk, findes der [en rigtig fin beskrivelse her](#)

De er strenge i Thy

Et cos ϕ = 0,9 er faktisk et lovmæssigt krav og angivet i [Fællesregulativet](#). Men det er de færreste elværker, der håndhæver princippet strengt. En undtagelse fra reglen er Thy-Mors Energi Elnet A/S, som i foråret sendte en skrivelse ud til alle kunder med et forbrug over 100.000 kWh, for at gøre opmærksomme på at de ville tage fat i området.

Baggrunden for at Thy-Mors har besluttet at håndhæve princippet, er flersidet: Efter sammenlægningen af områdets tre elforsyninger, skulle reglerne standardiseres og eftersom et af selskaberne havde håndhævet cos ϕ reglen effektivt, besluttede man, at samme princip skulle gælde for alle kunder – Alt andet ville være unfair overfor de kunder, som havde gjort en indsats for at leve op til kravet. En anden årsag til den skarpere linje er, at elværkerne ikke længere har indtægt, på de kWh der bliver handlet, fordi denne handel nu foregår i el-handels-selskaberne. Derfor er forsyningerne nødt til at optimere og effektivisere brugen af nettet.

Efterhånden er elværkernes "eneste" funktion at agere motorvej og videreformidle en vare. Af den vare får de kun betaling for transporten af kWh-delen. KVAR-delen transporterer de så at sige gratis. Derfor ser man nu, at de begynder at vågne op og finder ud af, at de er nødt til at bede kunderne håndhæve reglerne, sådan som de gør det i Thy-Mors.

Henrik Ringgaard, som er Målebalancetekniker hos Thy-Mors Energi Elnet A/S, fortæller, at selvom det ikke er alle kunder, der har været lige positive over tiltaget, så har forsyningen formået at forklare problematikken, så alle forstår, at det ikke bare er en nødvendighed for forsyningsnettet, men at det også kommer den enkelte kunde til gode. Han giver et eksempel på en kunde, der stod overfor en udvidelse, der krævede ny kabelføring og el tavle til en værdi af 100.000 kroner, men som kunne klare skærene med et kompenseringsanlæg til 25.000. Og så slår Henrik Ringgaard fast, at det jo er et lovkrav, som skal

Ifølge Henrik Ringgaard bliver Thy-Mors ikke det sidste elværk, der tager fat på problematikken. Det er et spørgsmål om tid, inden de alle tager samme skrappe mine på. Det er ganske enkelt nødvendigt, siger han. For med udbredelsen af solcelleanlæg og vindenergi, samt et generelt større forbrug, så vil alternativet være, at de skal til at udvide forsyningsnettet – og "det kommer der altså ikke ekstra betaling til udefra," slutter han.

Oplagte miljømæssige gevinster

Tilbage ved Dansk Industri Kompensering i Spørring fortæller Bruno P. Nielsen, at det, også ud fra et energimæssigt og grønt synspunkt, er uforståeligt, at der ikke er flere, der tager fat i fasekompensering. Det gælder både ude på virksomhederne, hvor de kan hjælpe ved at nedsætte overføringstab og dermed watt-effekten – som de faktisk er forpligtet til, og ude ved elværkerne, hvor en håndhævelse af principperne vil føre til et optimeret brug af nettet.

"Hvis alle industrivirksomheder fasekompenerede, så tæt på $\cos \varphi = 1$ som muligt, jamen så ville der være et væsentligt reduceret kVAR-forbrug. På den måde kunne vi så mindske vores samlede overføringstab, hvilket også er godt for miljøet. Så det ville være en oplagt del af en miljøstrategi, som er så meget fremme i mange virksomheder i dag," siger Bruno P. Nielsen. Han oplever, at mange af dem der sidder og vedtager, at virksomheden skal være grøn udadtil, går meget op i den måde de producerer på, men fuldstændig overser kompeniseringsfaktoren i deres elforbrug.

"De går ellers meget op i deres forbrugsmønster, hvis f.eks. de skal bruge en masse vand til deres produktion, så tænker de i, om de evt. kan genanvende vand, rense det eller gøre noget andet, ligesom de går meget op i udledningen ved f.eks. at montere forskellige filtre, så de ikke udleder mere end højst nødvendigt af giftstoffer til miljøet. Men de færreste tænker over deres elforbrug. De fleste opfatter deres elforbrug som en samlet, uundgåelig enhed: Vi skal bruge dette her el uanset hvad! De tænker ikke over, at der er noget, der hedder kW og noget der hedder kVAR og at man, ved at formindske forbruget af det ene, kan optimere tilførslen af det andet", siger Bruno P. Nielsen.

Et af de steder hvor virksomhederne kigger på at kunne forbedre deres grønne el-profil, er ved indkøb af grønne certifikater. Men selvom en del af betalingen for disse certifikater naturligvis går til VE produceret strøm, så betyder det ikke, at det samlede energiforbrug mindskes - og alt andet lige er den energi vi ikke bruger altså mere miljøgavnlig end enhver anden, siger Bruno P. Nielsen, fra Dansk Industri Kompensering og slutter:

"Virksomhederne kan rent faktisk gøre noget effektivt, i stedet for bare at sidde og handle sig frem til en grøn og ren samvittighed".

[Forward to a friend](#)

Get Through Power ApS - Storegade 7 - 8382 Hinnerup - Tlf: +45 87 30 36 46

Er du ikke interesseret i vores nyhedsbrev? Kan du afmelde dig ved at skrive "afmeld" til info@getthrough.dk.